

Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України «КПІ імені Ігоря Сікорського»

Факультет інформатики та обчислювальної техніки Кафедра інформатики та програмної інженерії

3BIT

лабораторної роботи №1

з дисципліни «Моделювання систем»

Перевірила:

Дифучина О. Ю.

Виконав:

Студент Гр. ІП-01

Пашковський €. С.

Завдання

- ✓ Згенерувати 10000 випадкових чисел трьома вказаними нижче способами.
   45 балів.
  - Згенерувати випадкове число за формулою $x_i = -\frac{1}{\lambda} \ln \xi_i$, де ξ_i випадкове число, рівномірно розподілене в інтервалі (0;1). Числа ξ_i можна створювати за допомогою вбудованого в мову програмування генератора випадкових чисел. Перевірити на відповідність експоненційному закону розподілу $F(x) = 1 e^{-\lambda x}$. Перевірку зробити при різних значеннях λ .
  - Згенерувати випадкове число за формулами:

$$x_i = \sigma \mu_i + a$$
$$\mu_i = \sum_{i=1}^{12} \xi_i - 6$$

де ξ_i - випадкове число, рівномірно розподілене в інтервалі (0;1). Числа ξ_i можна створювати за допомогою убудованого в мову програмування генератора випадкових чисел. Перевірити на відповідність нормальному закону розподілу:

$$f(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \exp\left(-\frac{(x-a)^2}{2\sigma^2}\right).$$

Перевірку зробити при різних значеннях a і σ .

- Згенерувати випадкове число за формулою $z_{i+1} = az_i \pmod{c}$, $x_{+1i} = z_{i+1}/c$, де $a=5^{13}$, $c=2^{31}$. Перевірити на відповідність рівномірному закону розподілу в інтервалі (0;1). Перевірку зробити при різних значеннях параметрів a і c.
- ✓ Для кожного побудованого генератора випадкових чисел побудувати гістограму частот, знайти середнє і дисперсію цих випадкових чисел. По виду гістограми частот визначити вид закону розподілу. 20 балів.
- ✓ Відповідність заданому закону розподілу перевірити за допомогою критерію згоди χ². 30 балів
- ✓ Зробити висновки щодо запропонованих способів генерування випадкових величин. 5 балів

Хід роботи

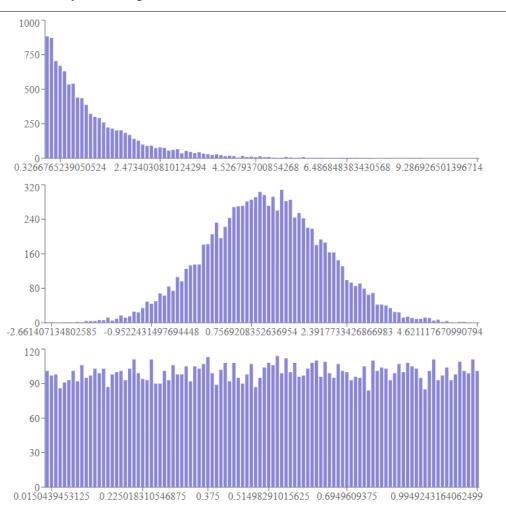
Код серверу:

```
import express, { Request, Response } from 'express';
import cors from 'cors';
import generateRandomOne from './generateRandomOne';
import generateRandomTwo from './generateRandomTwo';
import generateRandomThree from './generateRandomThree';
import exponentialSegment from './exponentialSegment';
const k = 100;
const app = express();
app.use(cors());
const testGenerator =
  (generate: () => number, testFunc: (x1: number, x2: number) => number) =>
  (req: Request, res: Response) => {
    const numbers: number[] = [];
    const n = 10000;
    for (let i = 0; i < n; i++) {
     numbers.push(generate());
    const max = Math.max(...numbers);
    const min = Math.min(...numbers);
    const h = (max - min) / k;
    const countTable: { [key: number]: number } = {};
    const i0 = min;
    for (let m = 0; m < k; m++) {
      const i = i0 + m * h;
      const index = i + h / 2;
      countTable[index] = numbers.filter(
        (num) \Rightarrow num \Rightarrow i & num < i + h
      ).length;
    const freqTable = Object.entries(countTable)
      .map((item) => ({
        x: +item[0],
        y: item[1],
      }))
```

```
.sort((a, b) => a.x - b.x);
    let X2 = 0;
    let X2k = 0;
    let M = 0;
    let M2 = 0;
    console.table(
      freqTable.map((\{ x, y \}) => \{
        const yExpected = testFunc(x - h / 2, x + h / 2) * n;
        const X2part =
          y >= 5 ? ((y - yExpected) * (y - yExpected)) / yExpected : 0;
        X2 += X2part;
        if (y >= 5) X2k++;
        const freq = y / n;
        M += x * freq;
        M2 += x * x * freq;
        return { x, yGot: y, yExpected, diff: Math.abs(yExpected - y), X2part };
      })
    );
    console.log(M=\$\{M\}\nD=\$\{M2 - M * M\}\nX2 (k=\$\{X2k\}) = \$\{X2\}^);
    res.json(freqTable);
  };
app.get(
 '/one',
  testGenerator(() => generateRandomOne(1), exponentialSegment(1))
);
app.get(
  '/two',
 testGenerator(
    () => generateRandomTwo(1, 1),
    () => 0
);
app.get(
  '/three',
 testGenerator(
    () => generateRandomThree(),
    () \Rightarrow 1 / k
);
```

```
app.listen(5000, () => {
  console.log('server started');
});
```

Результати роботи:

83	0.83494384765625	108	100	8	0.64	
84	0.8449426269531249	105	100	5	0.25	
85	0.8549414062499999	103	100	3	0.09	
86	0.8649401855468749	95	100	5	0.25	
87	0.87493896484375	85	100	15	2.25	
88	0.884937744140625	101	100	1	0.01	
89	0.8949365234375	111	100	11	1.21	
90	0.904935302734375	93	100	7	0.49	
91	0.9149340820312499	97	100	3	0.09	
92	0.9249328613281249	104	100	4	0.16	
93	0.934931640625	93	100	7	0.49	
94	0.944930419921875	98	100	2	0.04	
95	0.95492919921875	109	100	9	0.81	
96	0.964927978515625	101	100	1	0.01	
97	0.9749267578124999	99	100	1	0.01	
98	0.9849255371093749	111	100	11	1.21	
99	0.9949243164062499	101	100	1	0.01	
M=0.503422	98168945313					_
0.505.22	14810599881					
	= 46.690000000000001					
X2 (K=100)	- 40:030000000000					

Висновки: під час виконання цього завдання було досліджено різні способи генерування випадкових чисел та протестовано їх роботу.